

Uniwersytety Trzeciego Wieku

Na spotkaniach w Zamku Królewskim podzielimy się z Państwem swoją wiedzą i pasją. Chcemy, aby każde spotkanie stało się intelektualną przygodą, dlatego opowiemy o tym, co nas samych bardzo ciekawi, intryguje czy wręcz fascynuje. Każdy wykład będzie się łączył w ścisłym bądź szerokim zakresie z Zamkiem. W tym roku przygotowaliśmy m.in. tematy biograficzne, związane z historią kuchni, strojów, dotyczące malarstwa, a nawet filmu.

Wykłady będą prowadzone przez pracowników Działu Edukacji, którzy mając duże doświadczenie w przekazywaniu wiedzy, postarają się w jak najciekawszy sposób zaprezentować poszczególne zagadnienia.

W koronkach i jedwabiach. Moda w czasach Stanisława Augusta

Stroje w XVIII wieku to prawdziwe arcydzieła sztuki krawieckiej. Zarówno mężczyźni, jak i kobiety stroili się w koronki, jedwabie i aksamity. Na królewskim dworze prześcigano się w nadszyciu za paryskimi nowinkami, a sam król Stanisław August uważany był za wielkiego eleganta. Dworzanie bacznie przyglądali się strojom, gdyż wygląd zewnętrzny, bardzo ważny również dziś, zdradzał wiele informacji o właścicielu – jego pozycję społeczną, zamożność, gust, a nawet poglądy polityczne. Pierwsze damy ówczesnej Rzeczypospolitej nie szczędziły wysiłków i środków finansowych na rywalizowanie ze sobą w wytworności strojów. Wykład prowadzi Agnieszka Lichacz.

Fenomen obiadów czwartkowych

Obiady czwartkowe to wyjątkowe spotkania, które przyczyniły się do rozkwitu polskiej kultury czasów oświecenia. Gromadziły przy królewskim stole literatów, naukowców i intelektualistów. Goście cenili wspaniałą kuchnię królewskiego kuchmistrza Paula Tremo, za prawdziwą ucztę uznając jednak przede wszystkim strawę duchową. Popularność tematu, jakim są obiady czwartkowe, spowodowała, że powstało wiele nieprawdziwych informacji, niestety powielanych. Wykład pozwoli uczestnikom spotkań przyjrzeć się zwyczajom panującym przy stole, wspaniałym potrawom i literaturze tego okresu. Wykład prowadzi Agnieszka Lichacz.

Z bombą w koszyczku. Michalina Mościcka – patriotka, matka, feministka, pierwsza dama. W 150 rocznicę urodzin.

Warszawa, 400 tysięczne miasto w centrum dziewiętnastowiecznej Europy. Młoda kobieta z koszyczkiem, a w koszyczku... nitrogliceryna. Chyba rzadko pierwsza dama może pochwalić się w swojej biografii takim epizodem. Michalina Mościcka, z domu Czyżewska (ur. 20 grudnia 1871 r.), dzielnie towarzyszyła swojemu mężowi, dzieląc z nim dole i niedole. Doskonale spełniała się w wielu rolach, które przyszło jej odgrywać. Wykład przypomni tę niezwykłą, choć nieco zapomnianą postać. Wykład prowadzi Sławomir Szczocki.

Rozsiekać króla!? 250 rocznica uprowadzenia króla Stanisława Augusta

3 listopada 1771 r. doszło do sytuacji bezprecedensowej w historii Polski – w Warszawie niemal spod Zamku Królewskiego uprowadzono króla. Jak do tego doszło? Kto stał za całym planem? Jakie cele przyświecały porywaczom? Czy król miał zginąć? Na te i wiele innych pytań odpowiemy podczas wykładu. Wykład prowadzi Sławomir Szczocki.

Grand Tour – wielka przygoda polskiej młodzieży szlacheckiej w XVII/XVIII w.

Podróże mogą kształcić; wiedzieli o tym bogaci, wysyłając w długie i kosztowne wyprawy swoich synów. W trakcie takich zagranicznych wojaży młodzi kawalerowie mieli poszerzyć swoją wiedzę, nabrać ogólnej ogłady i animuszu. Podczas wykładu przyjrzymy się, dokąd podróżowali młodzi szlachcice, jak wyglądały ich wielotygodniowe wyprawy po Europie i co z tych podróży przywozili. Wykład prowadzi Paulina Jasny.

"Ryby dają więcej spokoju niż kobiety" – nietuzinkowe Polki epoki oświecenia.

Mówiło się, że światem rządzą mężczyźni, ale czym byłby świat bez kobiet? Niezwykłe damy epoki oświecenia były żonami, matkami, ale wiele z nich wyszło poza swoje schematyczne role. Podczas wykładu przyjrzymy się nietuzinkowym Polkom – kolekcjonerkom i mecenasom sztuki, przedsiębiorczyniom i wielu innym wyjątkowym kobietom. Wykład prowadzi Paulina Jasny.

Inspiracje malarstwem polskim w filmach Andrzeja Wajdy

Andrzej Wajda, jeden z najwybitniejszych polskich reżyserów filmowych i teatralnych, rozpoczął swoje niezwykle bogate życie artystyczne od studiów na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Malarstwo towarzyszyło mu przez całe życie. Sam w wolnym czasie tworzył obrazy, które były już kilkakrotnie pokazywane na wystawach poświęconych artyście jeszcze za jego życia. My chcielibyśmy zerknąć za kulisy powstawania kolejnych filmowych dzieł Wajdy, wiedząc, że ten tak malarski filmowiec bardzo często wplatał w swoje filmy sceny będące jawnymi cytatami z polskiego malarstwa. W ten sposób prześledzimy historię malarstwa polskiego przez pryzmat osoby reżysera. Wykład prowadzi Tomasz Taraszkiewicz.

Zamek Królewski i pałac Pod Blachą w filmie.

Chcemy pokazać fotosy i przypomnieć, że Zamek Królewski w Warszawie wraz z pałacem Pod Blachą zawsze był atrakcyjnym planem filmowym, nawet wtedy, kiedy nie istniał. Będzie to również okazja, by przypomnieć filmy, które tu nakręcono. Wykład prowadzi Tomasz Taraszkiewicz.

Teatr światła i cienia. Malarstwo Caravaggia i jego naśladowców.

Michelangelo Merisi da Caravaggio to bez wątpienia jeden z geniuszy w dziejach światowego malarstwa. Wybitnie uzdolniony, wspaniale operował światłem i cieniem. Rzym, Sycylia, Malta... – zapraszamy na ekscytującą wędrowkę śladem artysty oraz jego naśladowców. Wykład związany z wystawą *Caravaggio i inni mistrzowie*. Wykład prowadzi Dominika Jackowiak.

Królewska galeria obrazów. Niesamowite historie wprowadzonych dzieł sztuki.

Zbiór obrazów Stanisława Augusta to jedna z najwspanialszych polskich kolekcji. Zgromadzona w XVIII wieku, nie miała szansy przetrwać do naszych czasów w całości. Jeżeli chcielibyście Państwo dowiedzieć się, jakie były losy najszlachetniejszych obrazów z kolekcji, zapraszamy na wykład. Wykład prowadzi Dominika Jackowiak.

Józef Beck – mąż stanu czy polityczny awanturnik?

Przez bardzo długi czas ministra spraw zagranicznych Józefa Becka obarczano niemal całkowitą odpowiedzialnością za klęskę wrześniową i katastrofę państwa w 1939 roku i taki

obraz utrwalił się w powszechnej świadomości. Czy w okresie dwudziestolecia międzywojennego Polska mogła prowadzić inną politykę, taką, która pozwoliłaby uniknąć wojny z Niemcami i brutalnej niemieckiej okupacji? Wykład prowadzi Maciej Antosiewicz.

Demokracja szlachecka, liberum veto, Konstytucja 3 maja – mity i rzeczywistość

O demokracji szlacheckiej napisano wiele, często w sposób bardzo krytyczny, głównie przez pryzmat liberum veto jako instrumentu pozwalającego na paraliżowanie pracy sejmu, i taki pogląd utrzymuje się do dzisiaj. Czy demokracja szlachecka rzeczywiście zasługuje na tak negatywną ocenę? Wykład prowadzi Maciej Antosiewicz.

Mistrzynie portretu – Elisabeth Visee Lebrun

Osiągnąć sławę, uznanie współczesnych, duże pieniądze... Jej to się udało. Stała się jedną z najświetniejszych malarek XVIII wieku. Losy francuskiej artystki to materiał na ciekawą książkę lub film. Zapraszamy na opowieść o życiu i twórczości Elisabeth Visee Lebrun, której obrazy znajdują się obecnie w największych muzeach świata, również w Zamku Królewskim w Warszawie. Wykład prowadzi Tomasz Drapała.

Zamek oryginalny

W 1944 roku Zamek Królewski w Warszawie został zburzony. Jednak czy wszystko zostało zniszczone? Co stało się z fragmentami gmachu odnalezionymi wśród ruin? Czy dawna królewska rezydencja posiada oryginalne wnętrza? Czy w przypadku warszawskiego Zamku należy mówić o odbudowie czy restytucji? Wykład będzie okazją do odpowiedzi na te pytania. Wykład prowadzi Tomasz Drapała.

Cena wykładu: 200 zł.

Zajęcia są prowadzone dla grup do 30 osób.

Kontakt, zamówienie i ustalenie terminu wykładu: Tomasz Drapała

tdrapala@zamek-krolewski.pl

Tel. 664 118 360

Zamówienia będą realizowane w miarę wolnych terminów i dostępności sal od **1 września 2021 r.**